

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक ०९.०१.२०२१ ते १३.०१.२०२१)

अंक ३/२०२१							दिनांक ०८.०१.२०२१		कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (०१/०१/२०२१ ते ०७/०१/२०२१ पर्यंत)							हवामानाचे घटक		पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता ०९.०१.२०२१ ते १३.०१.२०२१ पर्यंत)				
०१/०१	०२/०१	०३/०१	०४/०१	०५/०१	०६/०१	०७/०१	दिनांक		०९/०१	१०/०१	११/०१	१२/०१	१३/०१
०.०	०.०	०.०	०.०	९.४	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)		२२	२४	२	०	०
३६.०	३६.०	३६.०	३४.५	३२.०	३५.०	३४.०	कमाल तापमान (अ. से)		३३	३३	३३	३४	३३
२२.०	२०.०	१८.०	१७.५	२२.५	२३.५	२३.०	किमान तापमान (अ. से)		२३	२२	२३	२३	२३
निरभ	निरभ	निरभ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्टा.)	८	७	४	६	५
निरभ	निरभ	निरभ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ	ढगाळ	दुपार						
९१	९१	९१	९३	९८	९६	९३	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता(%)		८४	८६	८२	७६	७५
४७	४७	४७	८७	६६	४७	५५	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		५६	५८	४९	४७	४१
०.३	०.७	०.५	०.५	०.०	०.१	०.७	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००४	००५	००६	००६	००६
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे	पूर्व कडे	पूर्वोत्तर/ ईशान्ये कडे
पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	स्थिर	स्थिर	पश्चिमोत्तर/ नैऋत्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ नैऋत्ये कडे	दुपार						
मागील वर्षातील (२०२०) पर्जन्य (मि. मी)			१/०१/२०२१ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०२१ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)				
४८६०.०			९.४			०.०			९.४				

पुढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती	सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पुढील पाच दिवसांमध्ये दिनांक ०९ ते १३ जानेवारी, २०२१ या कालावधी दरम्यान दिनांक ०९ व १० जानेवारी रोजी काही ठिकाणी सोसाट्याचा वारा, विजांचा लखलखाट व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे व दिनांक ११ जानेवारी रोजी तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे. त्याचबरोबर कमाल व किमान तापमानात काही अंशी वाढ होऊन आर्द्रतेमध्येही वाढ होण्याची शक्यता असून हवामान आर्द्र व मुख्यत्वे ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. असा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्याकडून वर्तविण्यात आला आहे.
इशारा	सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पुढील पाच दिवसांमध्ये दिनांक ०९ ते १३ जानेवारी, २०२१ या कालावधी दरम्यान दिनांक ०९ व १० जानेवारी रोजी काही ठिकाणी सोसाट्याचा वारा, विजांचा लखलखाट व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे
सर्वसाधारण कृषि सल्ला	नारळावरील सोंड्या भुंगा या किडीच्या नियंत्रणासाठी भुंग्याने पाडलेली भोके १० टक्के कार्बारील भुकटी व वाळूने बुजवून घ्यावीत. तसेच खोडावर १ मिटर उंचीवर गिरमिटच्या सहाय्याने १५ ते २० से.मी. खोल तिरपे भोक पाडून त्यामध्ये २० मि.ली. ३६ टक्के प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस नरसाळ्याच्या सहाय्याने ओतावे आणि भोक सिमेंटच्या सहाय्याने बंद करावे.
संक्षिप्त संदेश सल्ला	सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पुढील पाच दिवसांमध्ये दिनांक ०९ ते १३ जानेवारी, २०२१ या कालावधी दरम्यान दिनांक ०९ व १० जानेवारी रोजी काही ठिकाणी सोसाट्याचा वारा, विजांचा लखलखाट व मेघगर्जनेसह हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे.

हवामान अंदाजावर आधारीत कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	पिक निहाय कृषि सल्ला
आंबा	बोंगे फुटण्याची अवस्था	सध्यपरीस्थीतीत ढगाळ वातावरण, वाढते किमान व कमाल तापमान, आर्द्र हवामानाबरोबर हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची संभवता असल्यामुळे आंबा बागायतदारांनी येण्या-या मोहोरावर विविध किडींचा प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी विशेष दक्ष राहण्याची आवश्यकता आहे. सध्यपरीस्थीतीत आंब्यामध्ये पालवी जुनी झालेली असून आंबा पिक बोंगे फुटण्याच्या अवस्थेत आहे. तसेच वाढते किमान तापमान व सर्वसाधारण हवामान आंबा पिकास पोषक असून येत्या काही दिवसात आंबा पिकास मोहोर येण्याची शक्यता आहे. तरी आंबा बागायतदारांनी ढगाळ हवामानामुळे तुडतुडे, बोंगे खाणा-या अळ्या व भुरी रोगाचा प्रादुर्भावपासून दक्ष राहण्याची आवश्यकता आहे. आवश्यकता असल्यास त्यांच्या नियंत्रणासाठी २० टक्के क्विनॉलफॉस २० मि.ली. किंवा २० टक्के कार्बारील पा.मि.भु. २० ग्रॅम किंवा ५० टक्के प्राफेनोफॉस १० मिली + कार्बेन्डेझिम १० ग्रॅम किंवा ८० टक्के पाण्यात मिसळणारे गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून संपूर्ण झाडावर फवारणी करावी. अवकाळी पाऊस, वाढलेली आर्द्रता व ढगाळ वातावरणामुळे आंबा पालवीवर व मोहोरावर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी आवश्यकतेनुसार १% कार्बेन्डाझिम (१० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात) या बुरशिनाशकाची फवारणी घ्यावी. जिल्ह्यामध्ये काही ठिकाणी येणा-या मोहोरावर फुलकीडींचा (श्रीप्स) प्रादुर्भाव आढळून आल्यास अशा ठिकाणी फुलकीडींच्या नियंत्रणासाठी ४५ टक्के स्पीनोसॅड २.५ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यातून संपूर्ण झाडावर फवारावे.
काजु	फुलोरा ते फळधारणा	काजुमधील मोहोर परीपक्व होण्याच्या अवस्थेत आहे. आगामी काही दिवसात फळधारणा होण्याची शक्यता लक्षात घेता व ढगाळ वातावरण, वाढते किमान व कमाल तापमान, आर्द्र हवामानाबरोबर हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता काजु बागायतदारांनी ढेकण्या व फुलकिडींच्या प्रादुर्भावपासून दक्षता घेण्याची गरज आहे. तरी काजुतील मोहोराचे व बोंडुचे ढेकण्या व फुलकिडींपासून संरक्षण करणे गरजेचे आहे. प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ३६% १५ मि.ली. किंवा लम्बडा सायहॅलोथिन ५% ६ मि.ली. किंवा प्रोफेनोफॉस ५० टक्के प्रवाही/१० मि.ली. प्रति १० लि. पाण्यातून फवारणी करावी.
नारळ	फळधारणा	नारळावरील सोंड्या भुंगा या किडीच्या नियंत्रणासाठी भुंग्याने पाडलेली भोके १० टक्के कार्बारील भुकटी व वाळूने बुजवून घ्यावीत. तसेच

		खोडावर 1 मिटर उंचीवर गिरमिटच्या सहाय्याने 15 ते 20 से.मी. खोल तिरपे भोक पाडून त्यामध्ये 20 मि.ली. 36 टक्के प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस नरसाळयाच्या सहाय्याने ओतावे आणि भोक सिमेंटच्या सहाय्याने बंद करावे.
केळी	-	केळीच्या पर्णगुच्छ रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त झाडे मुनव्यासकट समूळ जमिनीतून उपटून नष्ट करावीत. लागवडीसाठी रोगमुक्त मुनवे निवडावेत. मावा किडीचा प्रादुर्भाव आढळल्यास डायमिथोएट १५ मि.ली. प्रति १० ली. पाण्यातून १५ दिवसाच्या अंतराने तीन वेळा फवारावे.
वायंगणी भात	रोप अवस्था	रब्बी हंगामातील भाताची पेरणी लवकर पूर्ण करावी. वायंगणी भात पीकाची पेरणी सुधारीत बियाण्यांचा वापर करून करावी. भाताची पेरणी होऊन रोपे १५ दिवसांची झाली आसल्यास प्रती गुंठा क्षेत्रास १ किलो युरीया किंवा २ किलो अमोनियम सल्फेट या प्रमाणात खताची मात्रा द्यावी.
भुईमुग	रोप अवस्था	भुईमुग पिकाच्या वाढीच्या कालावधीमध्ये पाण्याच्या दोन पाळ्यातील अंतर १५ ते २० दिवस ठेवावे.
कुळीथ	शाखीय वाढ	पुढील ५ दिवसांमध्ये ढगाळ वातावरण, वाढते किमान व कमाल तापमान, आर्द्र हवामानाबरोबर हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता कुळीथ पिकावर मावा व पाने पोखरणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी १५ मिली डायमिथोएट प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पिकावर फवारावे. अंगओलीत असल्यास कुळीथाला पाण्याची गरज नसते. परंतु ओलावा कमी असलेल्या जमिनीमध्ये पिकाला फुलो-यात असताना आणि शेंगा पोसण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. गरजेपेक्षा जास्त पाणी दिल्यास पिक फुलो-यात न येता फक्त शाखिय वाढ होत राहते. यासाठी पाण्याचा अति वापर टाळावा.
चवळी	शाखीय वाढ	पुढील ५ दिवसांमध्ये ढगाळ वातावरण, वाढते किमान व कमाल तापमान, आर्द्र हवामानाबरोबर हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता लक्षात घेता चवळी पिकावर मावा व पाने पोखरणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी १५ मिली डायमिथोएट प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पिकावर फवारावे. अंगओलीत असल्यास चवळी पिकाला पाण्याची गरज नसते. परंतु ओलावा कमी असलेल्या जमिनीमध्ये पिकाला फुलो-यात असताना आणि शेंगा पोसण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. गरजेपेक्षा जास्त पाणी दिल्यास पिक फुलो-यात न येता फक्त शाखिय वाढ होत राहते. यासाठी पाण्याचा अति वापर टाळावा.
कडवा वाल	शाखीय वाढ	वाल पिकास पिकाच्या वाढीच्या सर्व अवस्थांमध्ये जमिनीमध्ये ओलावा असणे आवश्यक आहे. पिकाला फुलो-यात असताना आणि दाणे भरण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. ज्यादा पाण्यामुळे वालाची शाखिय वाढ होते व उत्पन्न घटते.
दुभती जनावरे	-	दिनांक ०९ व १० जानेवारी रोजी सोसाट्याचा वारा, विजांचा लखलखाट व मेघगर्जनेसह काही ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता असल्याने विजांच्या बचावापासून शेतक-यांनी शेतामध्ये कामे करताना सावधानता बाळगावी. तसेच चारावयास सोडलेल्या दुभत्या जनावरांचे विजापासून संरक्षण करण्यासाठी दुभती जनावरे सुरक्षित ठिकाणी बांधावी.
सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.		
डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर सहयोगी अधिष्ठाता तथा नोडल ऑफिसर कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामीण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ०२३६२-२४४२३१		डॉ. यशवंत चं. म्ठाळ तांत्रिक अधिकारी कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामीण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ०२३६२-२४४२३१